

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tat-30 ta' Gunju, 2006

Citazzjoni Numru. 246/1995/2

Lino Debono

v.

Sammy Meilaq bhala Chairman ghan-nom u in rapprezentanza tal-Malta Drydocks, Lawrence Bilocca, Albert Degabriele u Vincent Micallef fil-kwalita` tagom ta' membri tal-*ad hoc* Bord tad-Dixxiplina tal-Malta Drydocks, u Philip Buhagiar, Vincent Giuliano u Tony De Gray ilkoll bhala membri tal-Bord tal-ewwel Appell; u b'digriet tas-7 ta' Lulju 2004 l-atti gew legittimati f'isem is-Segretarju Permanent tal-Ministeru tal-Finanzi a tenur tal-artikolu 3 ta' l-Att XV tal-2003 in rapprezentanza tal-Malta Drydocks

Il-Qorti,

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ic-citazzjoni pprezentata fil-21 ta' Frar 1995 li permezz taghha l-attur wara li ppremetta:

Illi b'ittra tas-6 ta' Dicembru, 1994 huwa kien gie imharrek mill-Personnel Manager, is-Sur Louis Spiteri b'akkuza li huwa kien kiser ir-regolamenti tad-dixxiplina tal-Korporazzjoni konvenuta Malta Drydocks regolament (a) Grupp I (iii) u (b) Grupp 2 (v) u dan ghal diversi drabi u minhabba f'hekk kien gie immedjatament sospiz mix-xoghol tieghu u gie imressaq quddiem ad hoc Bord tad-Dixxiplina;

Illi fis-16 ta' Dicembru, 1994 is-Sur Louis Spiteri b'ittra indirizzata lill-attur kien infurmah li dak l-ad hoc Bord tad-Dixxiplina kien sabu hati u kkomminalu l-penalitajiet u demozzjonijiet kif specificati fl-ittra fuq imsemmija kopja ta' liema qed tigi hawn annessa u mmarkata Dokument B;

Illi l-attur hass ruhu aggravat b'din id-decizjoni tal-ad hoc Bord tad-Dixxiplina u b'ittra tat-18 ta' Jannar, 1995 appella minn dik id-decizjoni fit-termini tar-regolamenti tal-Korporazzjoni konvenuta Malta Drydocks lill-Bord tal-ewwel appell;

Illi b'ittra tas-26 ta' Jannar, 1995 l-attur rega' gie infurmat mis-Sur Louis Spiteri, Personnel Manager tal-Korporazzjoni konvenuta Malta Drydocks li l-appell tieghu ma giex milqugh u s-sentenza kif moghtija lilu fl-ittra tas-16 ta' Dicembru, 1994 kienet ikkonfermata;

Illi kif kien intitolat skond ir-regolamenti tal-istess Korporazzjoni l-attur rega' appella fit-28 ta' Jannar, 1995 u anke dan l-appell gie michud kif jirrizulta mill-ittra tal-15 ta' Frar, 1995 hawn ukoll esebita u mmarkata Dokument F;

Illi fil-proceduri li saru rigward il-kaz tad-dixxiplina tal-attur il-korporazzjoni konvenuta naqset li tassigura li l-kaz tieghu jigi intrattat b' 'dik l-imparzjalita` li huwa rikjest mill-ligi u in partikolari l-korporazzjoni konvenuta qabdet u ddixxiplinat lill-attur anke waqt li kienu ghaddejjin u pendenti quddiem il-Qrati proceduri intentati mill-istess

attur specificatament biex jigi assigurat lilu smiegh xieraq kif kien intitolat ghalih skond il-ligi;

Illi fil-fatt il-membri kollha tal-ad hoc tad-Dixxiplina kif ukoll tal-appelli kienu gja ippartecipaw u wrew l-opinjoni taghhom bil-miktub li deherilhom li l-attur kien hati ta' ksur ta' dixxiplina tal-korporazzjoni konvenuta u dan anke qabel ma deher il-kaz quddiemhom u ghalhekk l-attur bl-ebda mod ma seta' jircievi smiegh imparzjali jew gust quddiemhom;

Illi lill-attur giet negata l-opportunita` ekwa u gusta li jressaq il-provi tieghu quddiem il-bord u t-Tribunali tad-dixxiplina u li jaghmel is-sottomissjonijiet kollha tieghu rigward il-kaz;

Illi ghalhekk jidher evidenti li l-proceduri tad-Dixxiplina mehuda kontra l-attur kienu serjament inviccjati minhabba n-nuqqasijiet fuq imsemmija speċjalment minhabba l-espressjoni ta' opinjonijiet minn membri tal-istess Bordijiet tad-dixxiplina qabel ma instema' l-kaz tal-attur li l-attur kien hati ta' ksur tar-regolament;

Illi kull ma sar kienet procedura intiza u kongetturata biex toskura lill-attur u ggibu f'pozizzjoni fejn huwa jinstab hati u jigi negat d-dritt tieghu ghal smiegh xieraq skond il-ligi;

Talab li din il-Qorti:

1. Tiddikjara l-proceduri tal-Bord tad-Dixxiplina u t-Tribunal tal-Appell fuq imsemmija mehuda mill-Drydocks Corporation fil-konfront tal-attur kienu vizzjati billi ma gewx kondotti f'dik l-imparzjalita` rikjesta mill-ligi u billi l-attur ma inghatax l-opportunita` xierqa li jiddefendi l-kaz tieghu;

2. Tiddikjara konsegwentement li d-decizjoni tal-korporazzjoni konvenuta li l-attur jigi imnaqqas fil-grad u pieni ohra lilu komminati skond 'il fuq imsemmija decizionijiet huma konsegwentement nulli u bla bazi fil-ligi u ghalhekk tordna r-reintegrazzjoni tal-istess attur fil-grad originali tieghu u t-tnehhija ta' kull piena fuqu imposta;

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Tiddikjara lill-konvenut nomine responsabbli ghad-danni kollha sofferti mill-attur minhabba l-agir imsemmi.

B'riserva ta' kull azzjoni ohra spettanti lill-attur ghall-likwidazzjoni tad-danni, bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-konvenut ghas-subizzjoni;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti fejn qalu:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fil-ligi billi l-attur huwa suggett ghad-dixxiplina skond il-procedura ta' dixxiplina vigenti fil-Malta Drydocks ghall-haddiema kollha, u inghata l-opportunita` kollha biex jispjega u jiddefendi ruhu;

2. Illi f'kull kaz, id-dixxiplina fuq ix-xoghol hija prerogattiva tal-management mehtiega biex l-attivitita` tal-korporazzjoni tista' timxi bla tfixkil. Ma hemm ebda htiega li d-dixxiplina tigi ezercitata minn xi organu indipendenti jew imparzjali. B'dana kollu l-attur inghata smiegh xieraq u kull opportunita` xierqa biex iressaq id-difiza tieghu. Ir-relazzjonijiet bejn impjegat u l-principal tieghu huma regolati mill-ligijiet industrijali, u mill-kuntratt ta' impjieg. F'kaz ta' li l-impjegat ihoss li kien hemm ksur ta' dawn ir-regoli legali jew kontrattwali huwa ghandu dritt jirrikorri quddiem it-Tribunal Industrijali, tribunal indipendenti u imparzjali;

3. Illi l-istess attur accetta l-gurisdizzjoni u ssottometta ruhu ghall-procedura ta' dixxiplina tal-management tal-Malta Drydocks, u ma jistax issa jattakkaha ghaliex ma jaqbilx mad-decizjoni li ttiehdet fil-konfront tieghu;

4. Illi ghalhekk it-talbiet kollha attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra tieghu;

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-kontendenti u l-listi tax-xhieda taghhom;

Rat l-atti l-ohra tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Ikkunsidrat:

Mill-atti tal-kawza jirrizulta li l-attur kien impjegat mal-Malta Drydocks Corporation u, wara li gie akkuzat quddiem Bord *ad hoc* tad-Dixxiplina u anke appella lil Bord jew Bordijiet ohra ta' warajha, gie sospiz ghal sitt xhur minghajr paga u gie demoss (u jidher li wara anke gie mkecci). Wara d-decizjonijiet tal-Bordijiet intenta din il-kawza biex jitlob li dawk il-proceduri dixxiplinari kontra tieghu jigu ddikjarati nulli minhabba li kienu vizzjati min-nuqqas ta' imparzjalita` mehtiega skond il-ligi u ghaliex ma giex moghti l-opportunita` li jiddefendi ruhu sewwa.

Il-konvenuti jsostnu li l-attur inghata kull opportunita` li jiddefendi ruhu, li ma hemm ebda htiega li d-dixxiplina tigi ezercitata minn xi organu indipendenti u imparzjali, ghalkemm gie trattat b'mod xieraq, li r-relazzjonijiet tieghu mal-Malta Drydocks kienu regolati mil-ligijiet industrijali u l-kuntratt ta' impjieg tieghu, u li f'kaz li hassu aggravat kellu jirrikorri lit-Tribunal Industrijali.

Ghalkemm huwa minnu illi mhux permess mil-ligi li l-Qorti tissindika d-decizjoni ta' korp kostitwit b'ligi *ad hoc* b'mod li tissostitwixxi d-diskrezzjoni moghtija lil dan il-korp bil-fehma taghha, pero` daqstant huwa rikonoxxut legalment li din il-Qorti ghandha d-dover li tissindika l-operat ta' dan il-korp jew tribunal bil-ghan li jigi accertat li dan ikun mexa skond il-ligi li kkreatu u wkoll li fl-operat tieghu gew osservati l-principji tal-gustizzja naturali, u senjatament dak li jesigi li min jinsab akkuzat b'xi nuqqas jinghata l-opportunita` ta' smigh xieraq.

L-attur isostni illi l-akkuzi li saru kontra tieghu, kemm b'ittra tat-22 ta' Gunju 1994 kif ukoll b'ittra tas-6 ta' Dicembru 1994, kienu ntizi sabiex huwa jitnehha mill-Kunsill tat-Tarzna. B'referenza ghall-ittra tas-6 ta' Dicembru 1994 (Dok. A a fol. 6), jghid illi huwa kien diga` gie kkundannat permezz ta' risoluzzjoni mghoddija mill-Kunsill tat-Tarzna fit-3 ta' Awissu 1994. Qal illi kien sema` lil Sammy Meilaq f'intervista fuq ir-Radju Super One jsemmi siltiet minn din ir-risoluzzjoni u li l-attur kellu jitnehha mill-Kunsill ghar-ragunijiet imsemmija fl-istess risoluzzjoni. Qal illi huwa ma jistax ikollu *fair hearing* fit-

Tarzna u li darba kien avvicinah Joe Sapiano, President tat-Taqsima tal-Metall, u qallu li t-Tarzna "mhux li tghid il-Qorti pero` li nghidu ahna". Sostna illi huwa l-uniku haddiem it-Tarzna li qatt gie sospiz minghajr paga. Charles Cassar, Segretarju tat-Taqsima tal-STPSA tal-GWU, wiegeb permezz ta' ittra tas-7 ta' Dicembru u kiteb ukoll lill-Personnel Manager tat-Tarzna fid-9 ta' Dicembru 1994 (Dok. A5 a fol. 51). Fit-12 ta' Dicembru 1994 huwa kien imsejjah biex jidher quddiem il-Bord li kien kompost minn Lawrence Bilocca, Vince Micallef u Albert Degabriele. L-attur qal li t-tlieta li huma ma kellhomx ikunu fil-Bord peress illi Lawrence Bilocca stess ammetta li kien iffirma r-risoluzzjoni filwaqt illi Albert Degabriele kien ghamel rapport kontra l-attur fl-14 ta' Gunju 1994 u l-istess Albert Degabriele u Vince Micallef kienu membri fil-Bord tad-Dixxiplina li kien ikkundanna certu Alfred Cassar li kien gie akkuzat illi kien ippancja minflok l-attur. Huma pero` sostnew illi huma kienu mexjin skond ir-regolamenti u l-kaz fil-fatt kompli miexi. Alfred Cassar kien xhud fil-Bord tad-Dixxiplina ta' l-attur li kkonferma stqarrija li kien ghamel u li nghatat lill-attur biss dakinhar stess mic-Chairman wara li qrahielhom. Alfred Cassar irrifjuta li jwiegeb mistoqsijiet li sarulu min-naha ta' l-attur u c-Chairman ma geghlux jirrispondi. Il-Management ma ressaqx provi ohra. Din is-seduta kienet fil-jum tal-hamis, talbu aggornament ghat-Tnejn ta' wara biex igibu l-provi taghhom izda c-Chairman irrifjuta ghax sostna illi kienu jafu li l-kaz kellu jinstema' dakinhar u kellhom igibu l-provi taghhom dakinhar. Alfonso Meli li kien qed jirrapprezenta lill-attur, talab li jibda jtella' l-haddiema, ic-Chairman irrifjuta u l-ghada l-attur ircieva sentenza fejn sab li kien gie sospiz ghal sitt xhur. Sar appell lill-Bord tal-Appell tat-Tarzna li kien kompost minn Philip Buhagiar bhala Chairman u Anthony DeGray u certu Giuliano. L-attur kompli jghid illi Philip Buhagiar kien ic-Chairman tal-Bord tad-Dixxiplina li kien hemm kontra Alfred Cassar u kien anke ffirma petizzjoni lill-Kunsill dwar il-kaz ta' l-attur, is-Sur Giuliano ma wegibx u s-Sur DeGray qal li ma kienx fair li jaghmillu din il-mistoqsija. Qal li minkejja li ssorvolaw il-punti tal-*fair hearing* u l-fatt li l-kaz tieghu kien *sub judice* l-Qorti u minkejja li s-soltu jieqfu l-proceduri fit-Tarzna, f'dan il-kaz huwa rcieva ittra fejn giet ikkonfermata s-

Kopja Informali ta' Sentenza

sentenza tal-Bord tad-Dixxiplina. Sar appell iehor permezz ta' ittra datata 15 ta' Frar 1995 u r-risposta kienet li l-appell mhuwiex sejjer jintlaqa'.

Charles Cassar bazikament jikkonferma dak li qal l-attur.

Mill-konvenuti xehdu Lawrence Bilocca u Philip Buhagiar.

Lawrence Bilocca esebixxa l-verbali tas-seduti quddiem il-Bord tad-Dixxiplina li tieghu huwa kien ic-Chairman. Minn dawn il-verbali jirrizulta illi, ghall-oggezzjonijiet imqajma mill-attur ghar-rikuza tal-komponenti tal-Bord, il-Bord iddecieda illi:

"1. The 'Ad Hoc' Board was duly constituted as the present case is re Mr L Debono as Senior Security Guard and not as Mr L Debono, Council member. Consequently, the Union's objections are unfounded.

2. The objection to the presence of the two Board members due to their involvement in the disciplinary hearing of Mr A Cassar was also unfounded as this was a different case.

3. The 'Ad Hoc' Board was also duly constituted as the Commercial Court hearing was different to the present case."

Mill-provi kollha migbura jigi osservat illi l-ewwel konklużjoni tal-Bord tirrigwarda l-oggezzjoni avanzata mill-attur minhabba petizzjoni li allegatament iffirmaw il-komponenti tal-Bord, fost il-maggoranza tal-haddiema kollha tat-Tarzna, sabiex l-attur jirrizenja mill-Kunsill tat-Tarzna. Kopja ta' din il-petizzjoni ma gietx esebita u ghalhekk ma jistax jigi puntwalizzat il-kontenut taghha. Skond Lawrence Bilocca (Chairman tal-Bord ta' Dixxiplina) u Philip Buhagiar (Chairman ta' l-Ewwel Bord ta' Appell), pero`, il-petizzjoni ma kellhiex x'taqsam mal-kaz li kellhom quddiemhom. Din il-Qorti difficilment tista' tasal biex temmen illi dik il-petizzjoni ma kellhiex x'taqsam ma' l-akkuzi li ngabu kontra l-attur quddiem il-Bord ta' Dixxiplina koncernat. Bizzejjed issir referenza ghall-kopja

ta' ittra tal-15 ta' Gunju 1994 (a fol. 189) mibghuta mis-Segretarju tat-Taqsima Tarznari (Metall), A. Coleiro, lil Sammy Meilaq kif ukoll ghall-fatt illi l-provi migjuba kontra l-attur kienu jikkonsistu biss f'affidavit ta' Alfred Cassar li huwa kkonferma fis-seduta tal-15 ta' Dicembru 1994 quddiem il-Bord ta' Dixxiplina.

Fir-rigward tat-tieni konkluzjoni, din il-Qorti hi tal-fehma li l-fatt li z-zewg membri msemmija kienu involuti fil-proceduri kontra l-imsemmi Alfred Cassar, ma kienx jeskludihom milli joqogħdu f'gudizzju kontra l-attur. Wara kollox, min ikun iddecieda kaz kontra l-awtur ta' reat jista' xorta jiddeciedi kaz kontra l-komplici.

Kwantu għat-tielet konkluzjoni tal-Bord ta' Dixxiplina, u cioe` li l-kawza li kien hemm quddiem il-Qorti tal-Kummerc kienet tirrigwarda kwistjoni differenti mill-kaz quddiemhom, ma ngabet l-ebda prova kuntrarja mill-attur.

Dak li jirrizulta lil din il-Qorti aktar inkwjetanti, apparti l-iffirmar tal-petizzjoni minn min imbagħad ried jghaddi gudizzju fuq l-attur, hija l-prezenza ta' Albert Degabriele fil-Bord tad-Dixxiplina. Jirrizulta illi Albert Degabriele kien involut f'investigazzjoni rigwardanti rregolaritajiet fil-clocking f'Mejju 1994 fejn l-attur stess kien ikkoncernat (ara *Internal* memorandum Dok. C a fol. 58 datat 14 ta' Gunju 1994 intestat: SUBJECT: SENIOR SECURITY GUARD – L. DEBONO – 165810). Jigifieri l-investigatur issa sar gudikant.

Għalhekk huwa evidenti illi l-Bord tad-Dixxiplina mwaqqaf biex jiddeciedi dwar l-akkuzi migjuba kontra l-attur ma kienx oggettivament imparzjali u dan bi ksur tal-principji tal-gustizzja naturali u konsegwentement, fuq il-bazi ta' dan biss, l-Ewwel Bord ta' Appell kellu jilqa' l-appell ta' l-attur, jannulla d-decizjoni tal-Bord ta' Dixxiplina, u jirrakkomanda li l-Bord jigi rikostitwit.

Għaldaqstant, stante illi l-attur ma nghanax smigh xieraq, it-talbiet tieghu jimmeritaw akkoljiment, salv li billi jirrizulta illi l-attur m'ghadux impjegat mal-Malta Drydocks, ma tistax naturalment takkolji t-talba tieghu sabiex jigi

Kopja Informali ta' Sentenza

reintegrat fil-grad originali tieghu u li titnehha kull piena imposta fuqu.

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti, tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-talba sabiex tordna r-reintegrazzjoni ta' l-attur fil-grad originali tieghu u t-tnehhija ta' kull piena imposta fuqu, izda tilqa' t-talbiet attrici l-ohra fis-sens illi:

(1) Tiddikjara li l-proceduri tal-Bord tad-Dixxiplina u t-Tribunali ta' l-Appell fuq imsemmija mehuda mid-Drydocks Corporation fil-konfront ta' l-attur kienu vizzjati billi ma gewx kondotti f'dik l-imparzjalita` rikjesta mil-ligi u b'hekk l-attur ma nghatax l-opportunita` xierqa li jiddefendi l-kaz tieghu;

(2) Tiddikjara li d-decizjoni tal-Korporazzjoni konvenuta li l-attur jigi mnaqqas fil-grad u pieni ohra lilu komminati skond il-fuq imsemmija decizionijiet huma konsegwentement nulli u bla bazi fil-ligi;

(3) Tiddikjara lill-Korporazzjoni konvenuta responsabbli ghad-danni kollha sofferti mill-attur minhabba l-agir imsemmi.

B'riserva ta' kull azzjoni ohra spettanti lill-attur ghal-likwidazzjoni tad-danni. Bl-ispejjez kontra l-Korporazzjoni konvenuta.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----